

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

"ΠΟΝΤΙΑΚΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ, ΜΝΗΜΕΣ ΚΑΙ ΟΝΕΙΡΑ, ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ
2020-2021

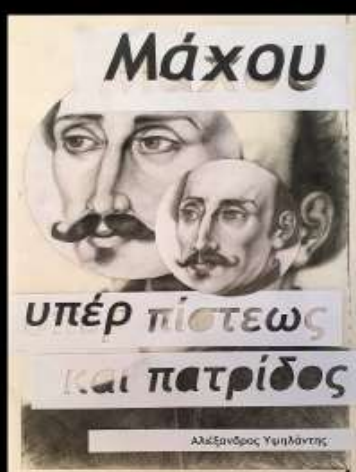
- ΔΙΑΚΡΙΘΕΝΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ
- ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΕΣ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ:
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ
UNESCO

Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας
Εκπαίδευσης Σερρών

Τμήμα Εκπαιδευτικής
Ραδιοτηλεόρασης και Ψηφιακών
Μέσων του Υ.ΠΑΙ.Θ.

Υπουργείο Εσωτερικών
(Μακεδονίας-Θράκης)

Οργανωτική Επιτροπή Διαγωνισμού:

Καραβασίλης Ιωάννης, Δ/ντής Π.Ε. Σερρών

Πούλιος Ιωάννης, εκπαιδευτικός, Υπεύθυνος Σχολικών Δραστηριοτήτων Π.Ε. Σερρών

Σαμολαδάς Ιωάννης, Προϊστάμενος Τμήματος Πληροφορικής Π.Ε. Σερρών

Παπαδημητρίου Σοφία, Προϊσταμένη Τμήματος Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης και Ψηφιακών Μέσων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων

Θεοδωρίδης Ανδρέας, Επιθεωρητής Δημοτικής Εκπαίδευσης (Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας της Κύπρου)

Επιμέλεια τόμου:

Πούλιος Ιωάννης, μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

ΒΡΑΒΕΙΟ

Τίτλος

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

ΜΑΘΗΤΕΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

1. Σύμπραξη

1^ο

Διάλογοι:
Περίρρυτος Πόντος

ΕΕΕΕΚ Αγίου Νικολάου
&
ΕΕΕΕΚ Νάουσας
&
Γυμνάσιο Νεάπολης Λασιθίου

ΕΕΕΕΚ Αγίου Νικολάου
Μαυροειδής Γιώργος
Θεουλάκη Ραφαηλία
Πλεξουσάκη Ελένη
Δεμέτζου Ζηνοβία

8

9

ΕΕΕΕΚ Νάουσας
Παυλίδου Όλγα
Φραγγοπούλου Σμαρώ
Μητσιάνης Σωτήρης

8

Γυμνάσιο Νεάπολης Λασιθίου
Γαλανάκη Αικατερίνη

Κοινή έκδοση σχολικής εφημερίδας: Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. Αγίου Νικολάου, Γυμνασίου Νεάπολης Λασιθίου και Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. Νάουσας

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ:

Η Ειρήνη του Τακί, του Θανάση Καραβίτη: «Ειρήνη, είναι το κομμάτι από την Κεραιονίκη... Ειρήνη, είναι το τραγούδι του παλιού ποταμού που κατέβαινε να στηθεί... Ειρήνη, είναι η προσφορά, η προσφορά να η αλληλεγγύη για μια καλύτερη ζωή...» Σελ. 2

Το Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. Πόντος Μαγαζιόπουλου: Η Μέγιστη Αφροδίτη του Πόντος, η Πόντια Μελισσήνα και η Μελισσήνα του Πόντος, που ζούσαν γύρω από τον Πόντο, την Κρήτη και την Πελοπόννησο, διαβάστε σχετικά με «Μελισσήνα», «Μελισσήνα του Πόντος», «Μελισσήνα της Κρήτης» και «Μελισσήνα της Πελοποννήσου»... Η συνέχεια στη σελ. 10

Νίκος Καζαντζάκης: «Εάν ο Πόντος...» Η συνέχεια στη σελ. 10

Σταυρούλα Κωνσταντίνου: «Εάν ο Πόντος...» Η συνέχεια στη σελ. 10

Νέο γεωγραφικό Νέο φίλοι, Νέο φίλοι... Η συνέχεια στη σελ. 10

Η Παναγιώτα Σακελάκη του Πόντου και η Ηρώς της Μεγάλης Παναγιώτας της Παναγιώτας... Η συνέχεια στη σελ. 10

Η Αφροδίτη και η Γενεαία φωνάζει τον Πόντο... Η συνέχεια στη σελ. 10

ΜΑΘΗΤΕΣ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ!

Κρήνη και Πόντος γίνονται δύο στα ίδια κεφάλια... Η συνέχεια στη σελ. 10

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ	ΒΡΑΒΕΙΟ	Τίτλος	ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ	ΜΑΘΗΤΕΣ	
2.	Πρωτοβάθμια & Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (νηπιαγωγεία)	1 ^ο	Πόντος: μια ανοικτή πληγή	Γυμνάσιο Αγίου Θεοδώρου Πάφου	Παρασκευή Ιωάννου	2

<https://drive.google.com/file/d/1ve1Ex1jNvZoC5bvLgGtFCegfZ2VE7I0h/view?usp=sharing>

ΤΑΙΝΙΕΣ	ΒΡΑΒΕΙΟ	Τίτλος	ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ	ΜΑΘΗΤΕΣ	
3.	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1 ^ο	Εις του Μελά...	Δημ. Σχολείο Ξεχασμένης Ημαθίας	Χριστίνα Δημητριάδου	8(ΣΤ)

<https://www.youtube.com/watch?v=MkpVgvcMQRQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=W7hobjSCI8w>

<https://youtu.be/z8ywELQXrbM><https://youtu.be/z8ywELQXrbM>

Ποντιακός Ελληνισμός, μνήμες και όνειρα, παρελθόν, παρόν και μέλλον

«Από τον Εύξεινο Πόντο στη Θεσσαλονίκη: Η εγκατάσταση

6. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση 2°

Εικονικό Ποντιακό
Μουσείο

2° Γυμνάσιο Πολίχνης
Θεσσαλονίκης
&
Γυμνάσιο Ρεντίνας Σταυρού
Θεσσαλονίκης

Μαρίνα Προβατίδου

50(A,B,Γ)

10(A,B,Γ)

<https://drive.google.com/file/d/1MMIf5U3aYV69cAkjilEW9lcqj21gyyG7/view>

7. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση 3^ο

Ποντιακός
ελληνισμός, η
καθημερινότητα
στον κόσμο

Γυμνάσιο Ομίλου Σχολείων
Βιωματικής Μάθησης
Θεσσαλονίκης

Γιάννηλερ Κατερίνα

Ρούσου
Ιωάννα
Σλαβούδη
Αγγελική
Χρυσόθεμις

<https://www.youtube.com/watch?v=UDHWZ2iaNa8>

8. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση Έπαινος

Τραπεζούντα,
Αργυρούπολη-
Μαυρολίθι

3^ο Γυμνάσιο Φλώρινας

Δούκα Ανδρονίκη
Σπέρκου Άννα

Κοϊμτσίδου
Φωτεινή

<https://drive.google.com/file/d/1bPcAcEANf5a1f7-nWSGjgtfWm31V6rzi/view?ts=60a623af>

https://www.youtube.com/watch?v=RSH0_jcBeR8

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

ΒΡΑΒΕΙΟ

Τίτλος

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ

**ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ**

ΜΑΘΗΤΕΣ

10. Πρωτοβάθμια εκπαίδευση

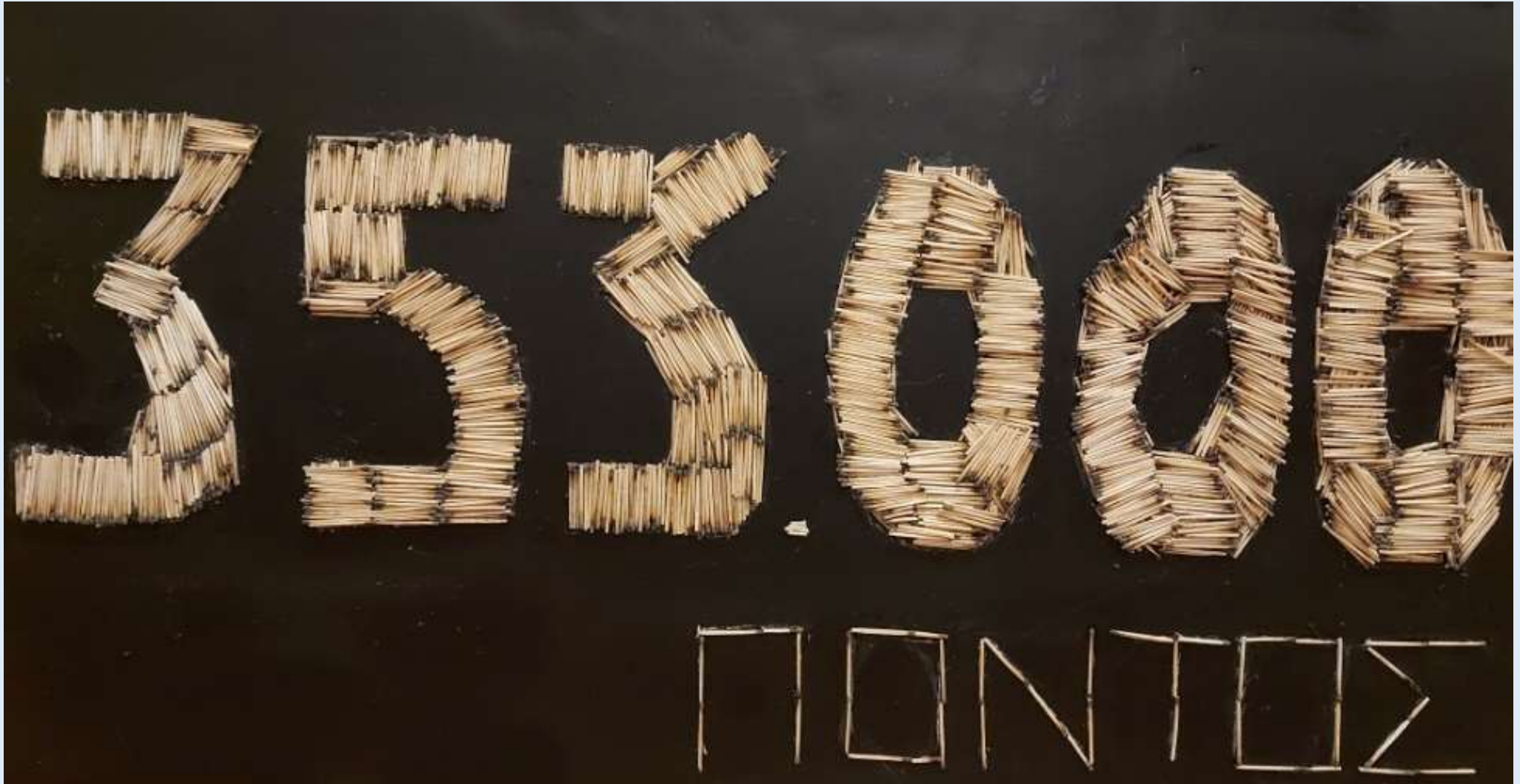
1^ο

353,000

3^ο Δημ. Σχολείο Παλλήνης
Αττικής

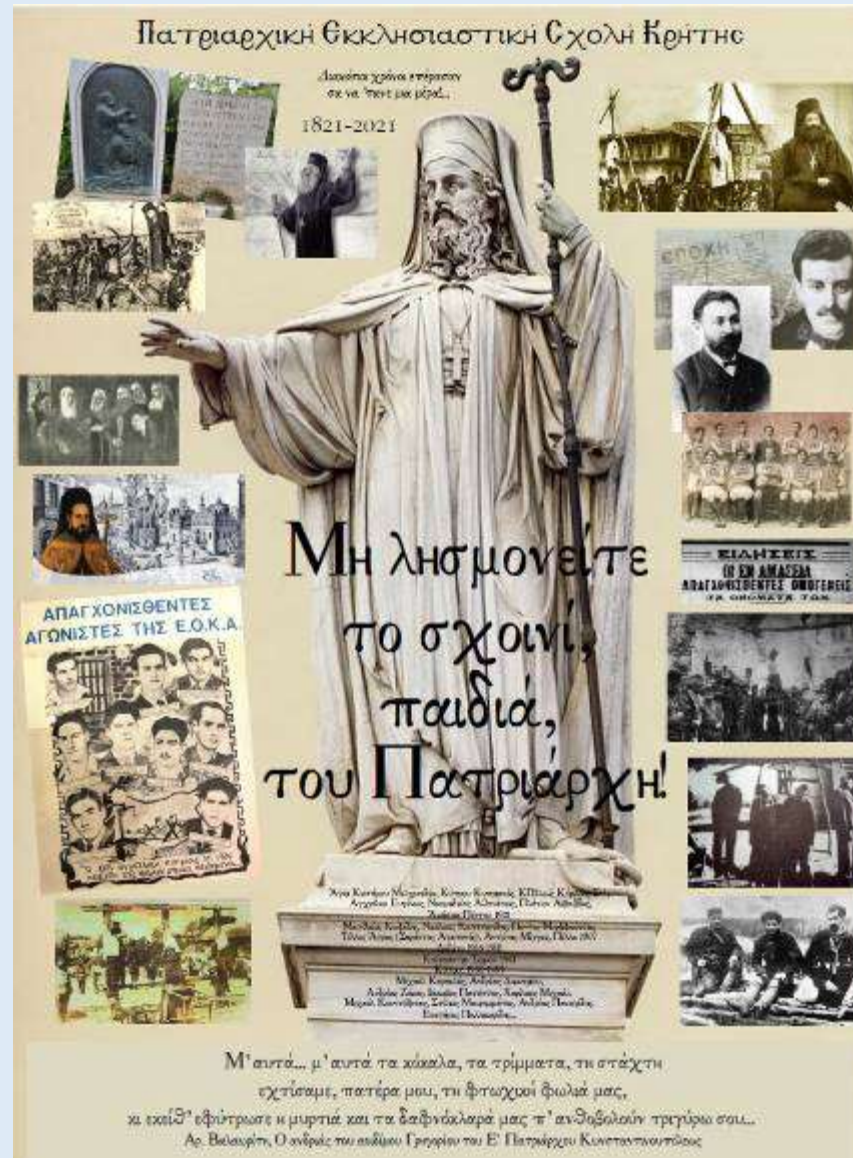
Χρήστος Σκούρτης

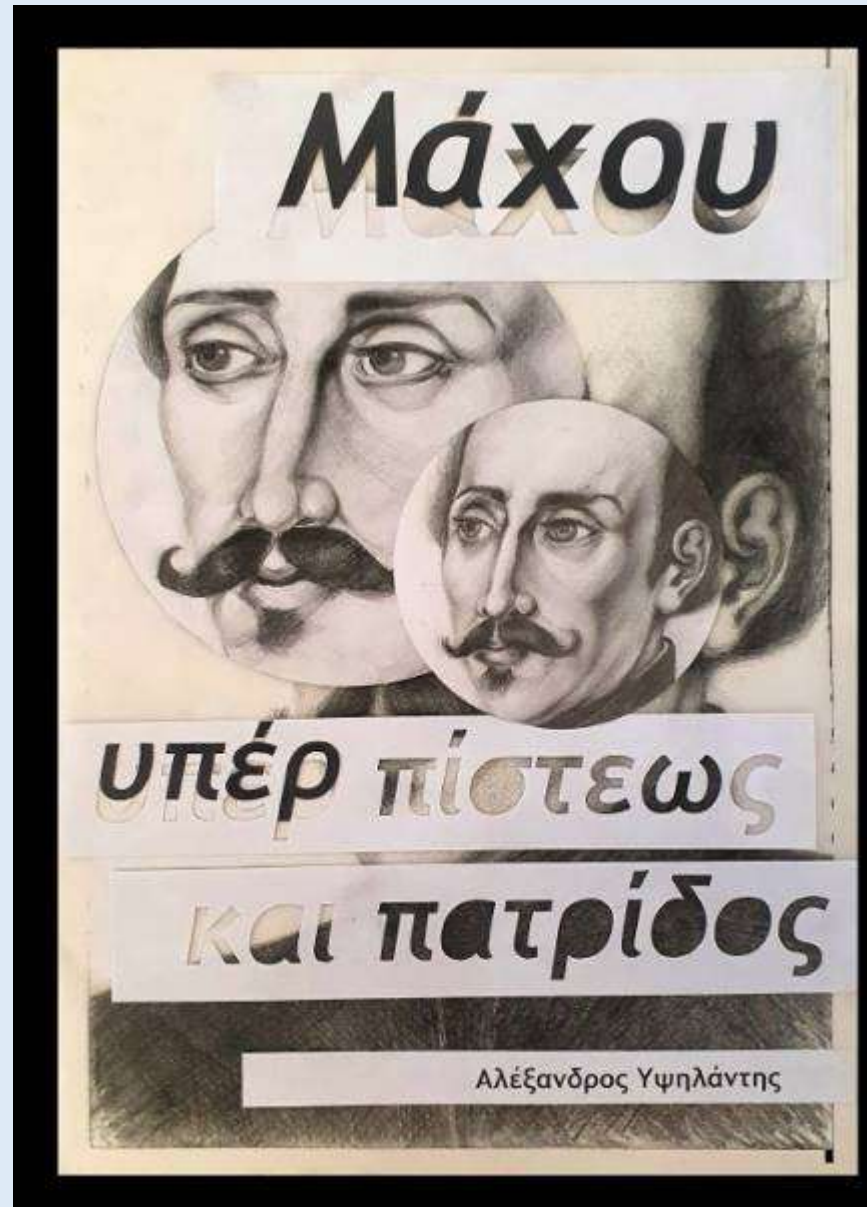
Μαρίνα
Νικολάου

16. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση 4°

Η κουκλίτσα
&
Χωρίς τίτλο

2° ΕΠΑΛ Νέας Φιλαδέλφειας
Αττικής

Δήμητρα
Αργυροπούλου

Κρίσα Ντεμίρις
&
Γιάννης
Παναγιώτου

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ	ΒΡΑΒΕΙΟ	Τίτλος	ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ	ΜΑΘΗΤΕΣ	
17.	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1 ^ο	Ταξίδι στον Ποντιακό Ελληνισμό	3 ^ο Δημ. Σχολείο Παλλήνης & 1 ^ο Δημ. Σχολείο Θρακομακεδόνων	3ο Δημ. Σχολείο Παλλήνης Φανή Καραολή Αγγελική Φιλίππου Χρήστος Σκούρτης Ελένη Καντάρη 1ο Δημ. Σχολείο Θρακομακεδόνων Αθανασία Αλεξοπούλου Κούρογλου Κυριάκος Μήτσαϊνα Χρύσα Παπαγεωργίου Βασίλης	39 (Δ1, Δ2) 47 (Γ,Δ,ΣΤ)

Αρχή
Αναζητήσεις
Δράσεις
Γλώσσα
Ιστορία
Τέχνες
Παιχνίδια
Σχετικά

Q. Search...

Ταξίδι στον Ποντιακό Ελληνισμό

Το ταξίδι στον Ποντιακό Ελληνισμό ήταν ένα πανέμορφο οδοιπορικό στα βήθη της ιστορίας και ταυτόχρονα στα βήθη της αξίας του Ελληνισμού! Ήταν μια θαυμάσια ευκαιρία να γνωρίσουμε την ιστορία, τις αξίες, τις κακουλίες και τις θυσίες των Ελλήνων του Πόντου.
 Η αφοσίωση, το πάθος, ο ενθουσιασμός, η εργατικότητα, η προθυμία και η φαντασία των μακρόν μας μαθητών ήταν αξιοθαύμαστα και μας δημιούργησε ανεκδιήγητα χαράς, ευνοηκόρησης αλλά και μεγάλης συγκίνησης. Πέρα από τις ιστορικές γνώσεις, αποκτήθηκαν οι εκπαιδευτικοί μας στόχοι που βασίστηκαν κυρίως στην ανάπτυξη της συνεργατικότητας, της δημιουργικότητας, της ομαδικής εργασίας και της κριτικής σκέψης.
 Αγαπητά μας παιδιά, αυτή η ιστοσελίδα είναι ένα ολόκληρο αποτέλεσμα που δημιουργήθηκε κατά τη διάρκεια της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Η προσπάθεια που καταβάλλεται ήταν τερνίσια και σας αξίζουν πολλά συγχαρητήρια. Μην ξεχνάτε ποτέ... η ισχύς εν τη ενώσει!

3ο Δ.Σ. Παλλήνης - 1ο Δ.Σ. Θρακομακεδόνων

Πόντος - Δικαίωμα στη μνήμη

Home

About Us

Η Ιστορία Του Πόντου

Άλλα

3ο Γυμνάσιο Μίκρας

«Ξηρανθήτω ἡμῖν ὁ λάρυγξ, ἐάν
ἐπιλαθώμεθά σου, ὦ πατριος
Ποντία γῆ.»

[Να μας ξεραθεῖ το στόμα, αν
σε λησμονήσουμε, πατρική γη

Πώς πήρε το όνομα του ο Πόντος;

19. Πρωτοβάθμια εκπαίδευση

1^οΤο μεγάλο ταξίδι
του παιχνιδιού12^ο Νηπιαγωγείο ΒέροιαςΓιάγκογλου Δήμητρα
Τζήμα Αγορίτσα

37

Το μεγάλο ταξίδι του παιχνιδιού

Σαν παραμύθι....

Η ιστορία της Ελλάδας, η ιστορία του Πόντου,
η ιστορία του ανέσου ταξιδιού του παιχνιδιού.
Τα παιδιά εμπνέονται, δημιουργούν, μαθαίνουν
και με βιωματικό τρόπο ανακαλύπτουν τη συνέχεια
του ελληνισμού μέσα από τα αγαπημένα τους παιχνίδια.

Η μαγεία που κρύβει ο Πόντος

Χαίρεται, παιδάκια μου!
 ✈✈✈ Καλοσορίσατε στον φανταστικό και μαγευτικό τόπο,
 γνωστό ως Πόντος! Είμαι το βατραχάκι του Πόντου, ο
 Αγάπιος, και θα σας παρουσιάσω αυτόν τον τόπο σαν ένα ωραίο
 παραμυθάκι. Δουλειά μου είναι να «ταξιδεύω» τον Πόντο και να
 «ξεναγώ» όσους δεν γνωρίζουν σημαντικά στοιχεία για τον τόπο

αυτό. Αρχίζουμε;

Ήταν μια φορά και έναν καιρό ένας τόπος, ο Πόντος. Το όνομά του προέρχεται από τη ελληνική ονομασία της γεωγραφικής περιοχής των Β.Α. ακτών της Μικράς Ασίας. Είναι η παράλια περιοχή της Καππαδοκίας, ανατολικά της Παφλαγονίας, και η οποία σήμερα αποτελεί μέρος της Τουρκίας. Από χωροταξική άποψη περιλαμβάνει τα εδάφη ανάμεσα στον Φάση ποταμό, κοντά στον οποίο βρίσκεται η σημερινή πόλη Βατούμ της Γεωργίας, και στην Ηρακλεία την Ποντική. Αν και σήμερα αποτελεί μέρος της Τουρκίας, οι Έλληνες έχουν ακόμα την ελπίδα της ελευθερίας του τόπου τους στην ψυχή τους.

Ο Πόντος προσφέρει διάφορα αξιοθέατα και μνημεία όπως η Παναγιά της Σουμελάς!

Έτσι, αν προχωρίσετε μαζί μου λίγο πιο πέρα θα φθάσουμε εκεί!

✈✈✈ Η Παναγιά της Σουμελάς είναι μια από τις σημαντικότερες
 εκκλησίες του Πόντου. Οι λέξεις
 «Παναγία» και «Σουμελά» επισημαίνουν και
 περικλείουν εμβληματικά όλη τη χριστιανική ιστορία
 του ποντιακού ελλητισμού. Η Μονή διαδραμάτισε
 σημαντικό ρόλο τόσο στην ανάπτυξη του πολιτισμού
 και των γραμμάτων στον Πόντο όσο και σε κοινωνική
 προσφορά και περίθαλψη των Ποντίων κατά τα

δύσκολα χρόνια των τουρκικών διώξεων.

Η μεγάλη πορεία άρχισε να αργεσθίνει στα μάτια του κοριτσιού και όσο διακρινόταν ακόμη η μικρή τριγώνα, τα καρτέλα ξεκίνησε το παραπαινεμένο του τραγουδι. Με θυμώταν αν το είχε ακούσει ξανά ή αν το τραγουδούσε για πρώτη της φορά:

Ριελίεις για την ξεκατιά σουλή μου μαργαρίτη (παρμάνη),
Σέρε, μαρέ μου, στο ναλό και να κεις την ευη μου!
Ράδα στη σερτάς σου παλλά, γεμάτη μαντζέδες,
ν' απθεβαίνω για τίποτα πότες και ξεροβαίνω
να σου θυμίζω τ' άνθη τους, τα κάρη της παρτίδας.

Του κόβωμ δέξωμ πόνιες όλους αν' ελεγχέωμ
και με μεταξομάντιλα σκαπώσε το κορμί τους,
Μαντίλια που κρυφές κλωστές απόνα τους θα δεινούνε,
ως εμορφές της κόρας μας, τα άμορφη ξεκλήμια.
Κι όταν χυρίσων πάλη εδώ, ν' απθίσων τα παζούλια,
να εθίσων τα μιλίονα μας, τρελό κορό για όλους.
Με λιματρώσει το θανά, που τόσο μαροζάνα
και ελάττωι αγέρωμα γιατί τους παρμάνη.
Ν' ανοίξουν κροσθαρέλα ρουμάνια να χυρίσων
και τα ποτήρια της καρός ποτέ να μην στραγγίζωμ... ***

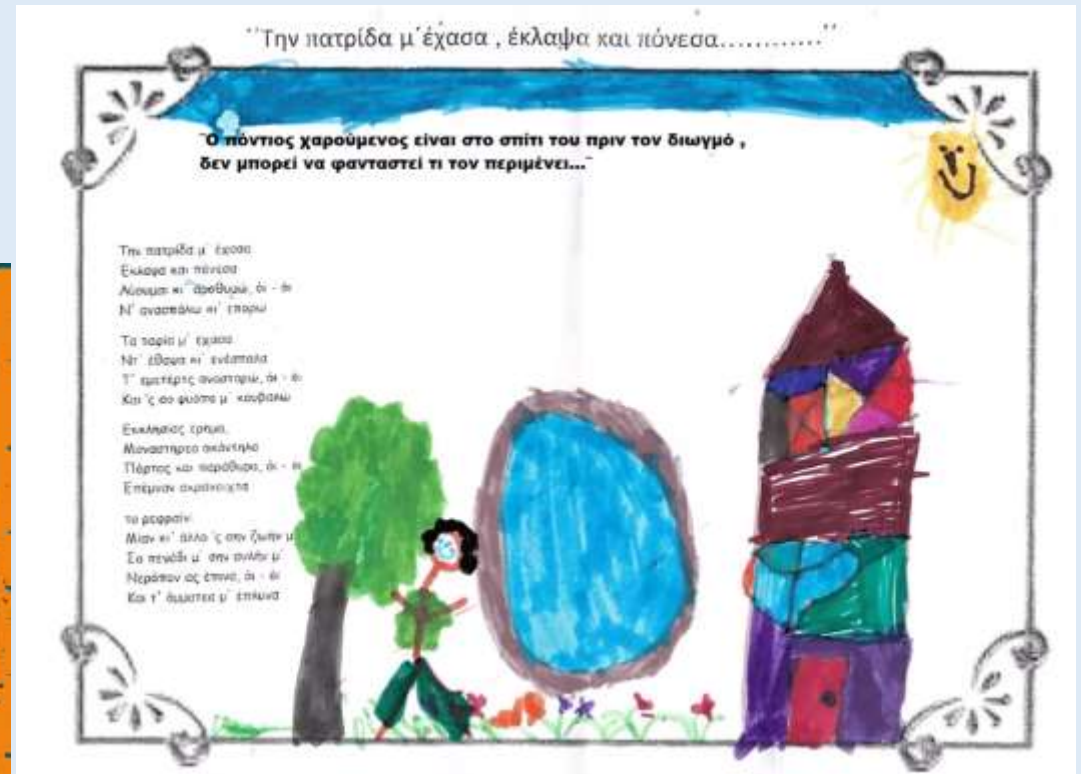

Την ώρα του αποκριεμού, η Τριγώνα ήταν τυχερή με της πίκρας το μαντίλι. Με τη μικρή της φερουά, πρέλαβε και ακούσισε ένα μικροσκοπικό δάκρυ που θήκε από τα μάτια της. Τύχισε προς τη μικρή της φίλη για να την δει για τελευταία φορά. Ίσα - ίσα που πρέλαβε να την ακούσει να μοιρολογάει κουκώντας το δικό της

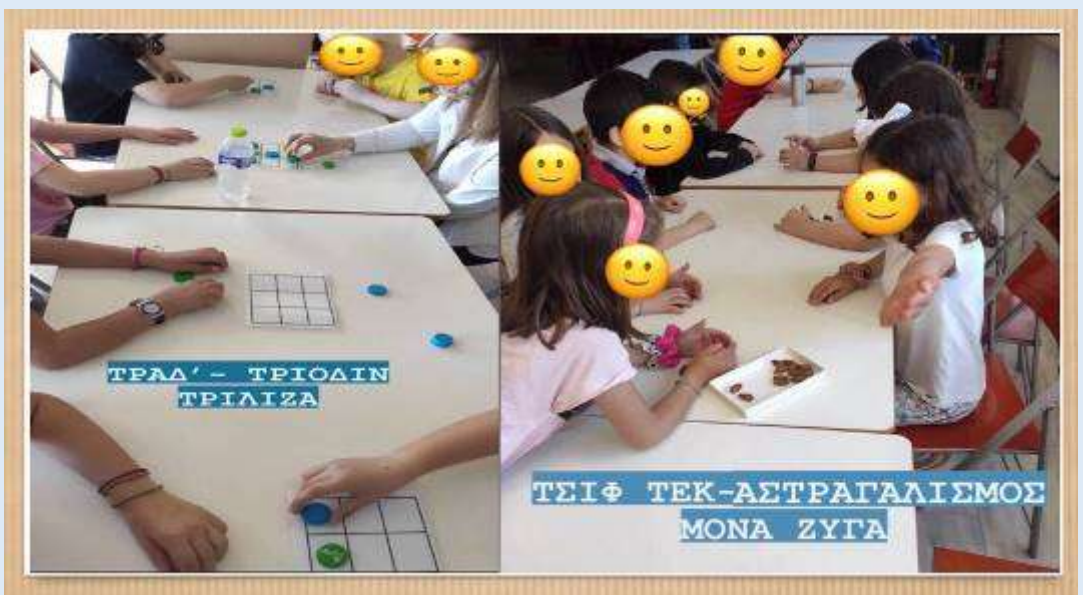
παρμάντιλο. Πότε το κουνούσε, πότε το έβαζε στα μάτια της, για να ακουσίσει κι εκείνη τα δάκρυά της!

PROJECT	ΒΡΑΒΕΙΟ	Τίτλος	ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ	ΜΑΘΗΤΕΣ	
22.	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1 ^ο	Το χρονικό της ματωμένης σπηλιάς (ομιλούν ηλεκτρονικό βιβλίο)	3ο Δημ. Σχολείο Παλλήνης & 1ο Δημ. Σχολείο Θρακομακεδόνων	3ο Δ.Σ. Παλλήνης Φανή Καραολή 1ο Δ.Σ. Θρακομακεδόνων Αθανασία Αλεξοπούλου Παπαγεωργίου Βασίλης	10 (Δ) 14(ΣΤ)

24. Πρωτοβάθμια εκπαίδευση 1 ^ο	Τα παραδοσιακά παιχνίδια του Πόντου από το χθες στο σήμερα	3 ^ο Δημ. Σχολείο Ευκαρπίας Θεσσαλονίκης & Δημ. Σχολείο Λαγκαδικίων Θεσσαλονίκης	3ο Δημοτικό σχολείο Ευκαρπίας Αφεντουλίδου Παναγιώτα Καρανίσας Γιώργος Σιμόπουλος Μάριος	18 (Γ1)
			Δημοτικό σχολείο Λαγκαδικίων Αφεντουλίδου Παναγιώτα Χαϊδεμενοπούλου Ελένη Αποστολίδης Κώστας	16(Δ)

25. Ομογένεια

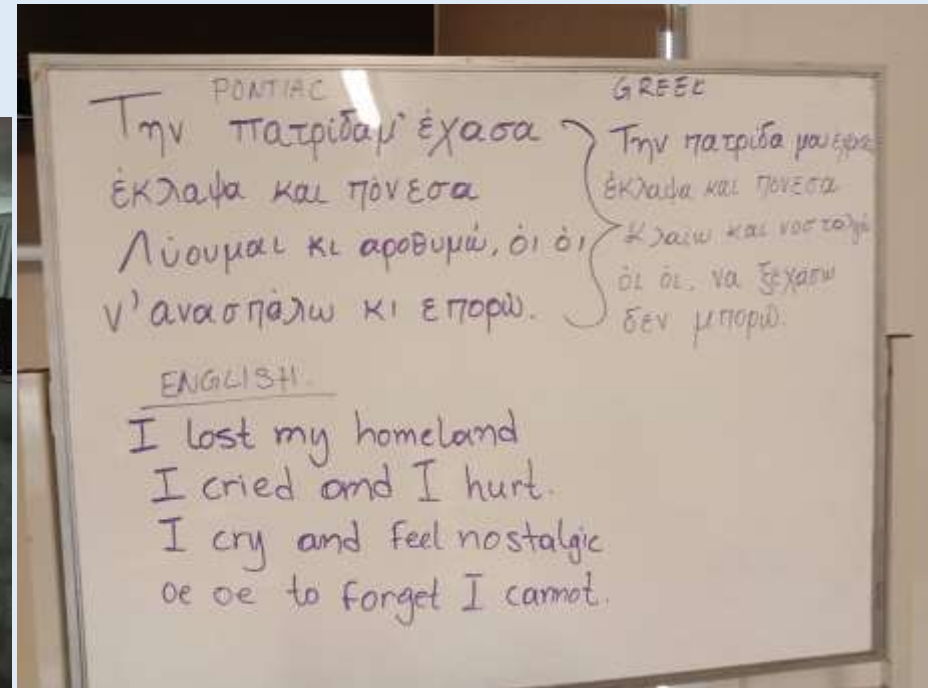
1°

1821-1921-2021,
πριν-τότε-τώρα

Ελληνικό Σχολείο της
κοινότητας Dandenong και
περιχώρων/ Μελβούρνη

Φαρφαρά- Πάσχου Νίκη
Σουμή Χριστίνα
Βαλκάνη Ελένη
Νάσιου Αλεξάνδρα

50 (Α,Β,Γ)

26. Δευτεροβάθμια
εκπαίδευση

1^ο

Η καμπάνια του
Πόντου.
Γνωρίζουμε τον
Πόντο μέσα από το
ποίημα

1^ο Εσπερινό ΕΠΑΛ Αχαρνών

Μάρκου Γεωργία
Σαίτη Παρασκευή

29

Ο Καραγκιόζης από τον Πόντον.

28. Δευτεροβάθμια
εκπαίδευση

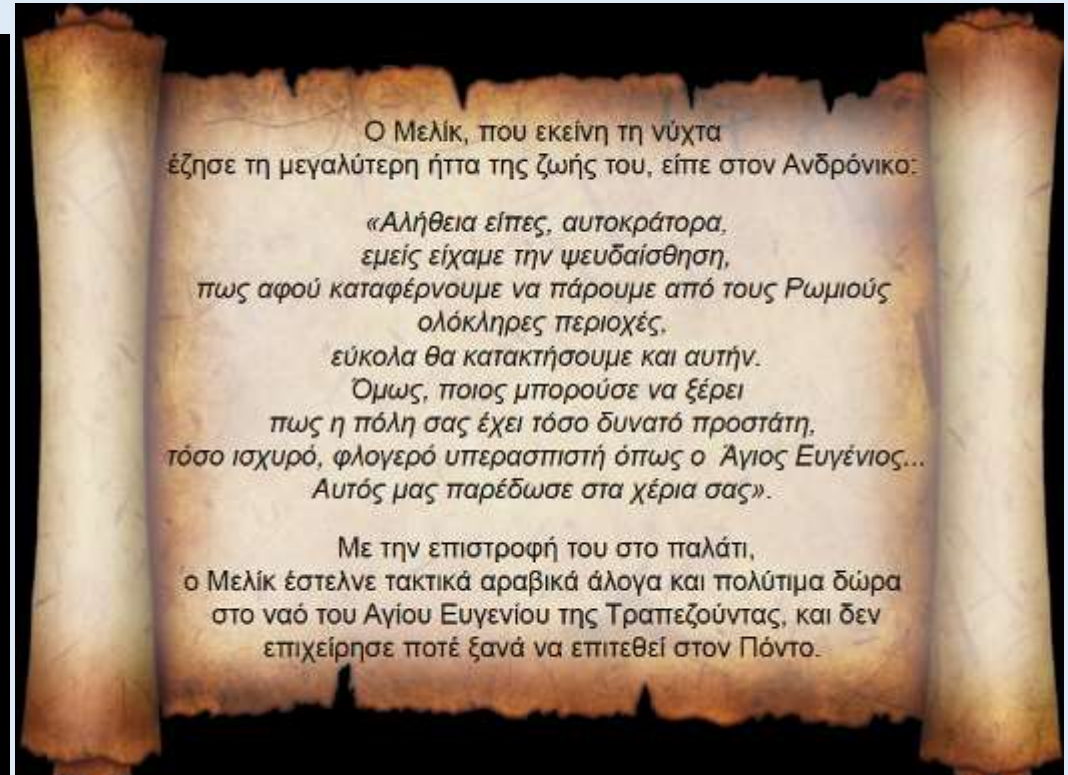
1^ο

Άγιος Ευγένιος
ο Τραπεζούντιος

2^ο ΕΠΑΛ Νέας Φιλαδέλφειας

Δήμητρα
Αργυροπούλου

Μάνος
Παπαδόπουλος

29. Δευτεροβάθμια
εκπαίδευση

1^ο

Ποντιακός
Ελληνισμός:
μνήμη-συνέχεια-
ενότητα

Γυμνάσιο Αγίου Θεοδώρου
Πάφου

Παρασκευή Ιωάννου

Σπυριάδης
Αβραάμ

Ποντιακός Ελληνισμός: μνήμη- συνέχεια- ενότητα

Ποντιακή ενδυμασία

Η ενδυμασία ως ένα κύριο συνθετικό στοιχείο της παράδοσης των Ποντίων δεν εξαιρέθηκε από τις μοντέρνες τάσεις της κάθε εποχής. Αυτό δυσχεραίνει την ακριβή τοποθέτηση πάνω στο θέμα της ενδυμασίας. Από το ξεκίνημά της και πώς καθιερώθηκε να φοριέται έως και τις αρχές του περασμένου αιώνα, στις διάφορες περιοχές του Εύξεινου Πόντου.

Η βράκα των παραπάνω είναι μικρή και φτάνει ως τα γόνατα, (όπως και στην Σάντα του Πόντου). Ενώ το Ποντιακό σαλβάρ' εκτείνεται περισσότερο προς τα κάτω.

Το γιλέκο δεν κουμπώνει πλάγια όπως των νησιωτών. Ενώ γύρω από το φέσι διπλώνουν τσιτί, όπως και στον Πόντο.

ΠΟΝΤΙΑΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Τα ποντιακά τραγούδια υμνούν τον έρωτα, τον θρίαμβο της φυλής και τις συμφορές της. Επίσης παίζουν και τραγουδούν ενάντια στον θάνατον υμνούν την ποντιακή γη και τις ομορφιές της εκφράζουν την ομορφιά κι τη χαρά της ζωής και τον πόνο. Τραγουδούν ακόμη τον ξεριζωμό από την πατρίδα τους, τραγουδούν την αγάπη τους για το ωραίο, το γνήσιο και το παραδοσιακό.

Το ποντιακό τραγούδι μένει διαχρονικό. Από γενιά σε γενιά έτσι μεταδίδεται αυτή η παράδοση των προγόνων και με αυτό τον τρόπο σύγχρονα ποντιόπουλα υιοθετούν τα διδάγματα της ομορφιάς των ποντιακών τραγουδιών.

ΠΟΥ ΚΑΤΕΦΥΓΑΝ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΔΙΩΓΜΟ

Οι πόντιοι, όπως γνωρίζουμε, είναι οι Έλληνες που κατάγονται από την Περιοχή του πόντου. Μετά την Μικρασιατική καταστροφή, ένα πολυπληθέστερο ποσοστό των Πόντιων είχε καταφύγει στις εξής περιοχές και χώρες:

- Μικρά Ασία
- Ανατολική Θράκη
- Πόντος
- Κωνσταντινούπολη
- Τουρκία
- Καύκασος
- Ρωσία
- Βουλγαρία
- Σερβία
- Αλβανία
- Άλλες περιοχές (πχ. Δωδεκάνησα, Κύπρος, Αίγυπτος, Ρουμανία)

Με σύνολο 1221849 προσφυγών

Στον προσφυγικό συνοικισμό... έναν αιώνα μετά

Η Μαρκέλλα Ασιατίδου του Λατίσιου του Γεωργίου Νάουσας ανέλαβε αυτή την χρονική στιγμή από τις έρευνες του Πανεπιστημίου Μόσχας (Διευθυντής)

Ποιτικός Έλληνας: μέγας και άσπρος, σπαρλιόβι, παρόν και μέλλον
κατά το σχολικό έτος 2020-2021

Η Νάουσα από την απολυτέλειά της την πρώτη δεκαετία της εγκατάστασης των προσφύγων

Μετά την απολυτέλειά της πόλης από την Οθωμανική Αυτοκρατορία τον 17 Οκτώβριο του 1912, η πρώτη σημαντική πληθυσμιακή μεταβολή προήλθε από τα μεγάλα προσφυγικά κύμα της δεκαετίας του 20. Η απογραφή των προσφύγων που έγινε το 1923 καταγράφηκε 2.588 πρόσφυγες στην περιοχή της επαρχίας Νάουσας.

Ποι συγκεντρώθηκαν στα τέλη του 1926 οι σπουδαίοι αριθμοί των προσφύγων της Νάουσας ανέρχονται στα 739 άτομα, που αντιστοιχούν στον πληθυσμό 236 οικογενειών. Από τις οικογένειες αυτές 23 προέρχονται από τη Σοφία (89 άτομα), 93 από τη Μικρά Ασία (317 άτομα) και 100 από την Κωνσταντινούπολη (383 άτομα). Το 1928, σύμφωνα με την επίσημη ελληνική απογραφή του πληθυσμού, οι αριθμοί των προσφύγων της Νάουσας ανέρχονται στα 1.862 άτομα σε ένα σύνολο 10.256 κατοίκων, από τους οποίους οι 681 προέρχονται από την Κωνσταντινούπολη. Σημειώνεται ότι οι 537 από αυτούς είχαν έρθει στην Ελλάδα μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή. Σήμερα οι φίλοι φίλοι των Ποντίων της Νάουσας προέρχονται από την Αριζόπολη και κατά δεύτερο λόγο από την Τραπεζούντα. Περίπου 88 οικογένειες έκαναν από την Αριζόπολη Αθήνα να αναφερθεί ότι τη χρονιά περίπου 1921 - 1922 εμφανίζεται να φοιτά στα 1^ο Δημοτικό Σχολείο της πόλης ένας πλείονας μαθητής από την Κωνσταντινούπολη, ενώ στα Γυμνάσια της Νάουσας φοιτά ένας μαθητής από την Σοφία. Στα επόμενα χρόνια οι πρόσφυγες μαθητές θα αποτελέσουν σημαντικό ποσοστό των μαθητικών πληθυσμών της πόλης.

Η εγκατάσταση αυτή, αόριστα σταδιακά σε πληθυσμιακή αύξηση που ήταν ανεπάρκτως ανεπίσημη, χωρίς μεγάλες δεκαπλασιαστικές και χωρίς να διακαμύσει ποτέ στον θαυμαστό χρόνο της πόλης. Από λοιπόν, σε συνδυασμό με την οικονομική δυναμική που είχε ήδη η πόλη, την βελτίωση της διατροφής των σημαντικών οικονομικών δυναμικών για την επαφή με την κοσμοπολίτικη του έτους.

Εννιακόσια εβδομήντα τρία

Η Ρητορική εκ των ενδοξότερων τεχνογράφων αρχαίων και νεωτέρων ερανισθείσα και συνταχθείσα υπό Ν. Βάμβα της Εθνικής Βιβλιοθήκης Αργυρουπόλεως στη Εύξεινο Λέσχη Ποντίων Νάουσας

Η ανέκδοτη ενός χρόνου βιβλίου των Αμερικανικών προσφύγων και η προέγγυη του σε όσο σπάνια τίτλο και φυλάσσεται στην Εύξεινο Λέσχη Ποντίων Νάουσας αποτελείσαν αφηγήση για την ιστορία της ερανοποίησης αυτές εργασίες από τους μαθητές του Γυμνασίου Νάουσας Αναστάσιο Μπίλη και Χρήστο Παπαφίλιππου στα πλαίσια του Πανεπιστημίου Μόσχας (Διευθυντής) **Αναστάσιος Έλληνας: μέγας και άσπρος, σπαρλιόβι, παρόν και μέλλον** κατά το σχολικό έτος 2020-2021.

Η έκδοση και το περιεχόμενο του βιβλίου

Το βιβλίο Ρητορική εκ των ενδοξότερων τεχνογράφων αρχαίων και νεωτέρων έβη εκδοθεί στην Αθήνα (επιμετροσέλι Αγγελική) το 1941. Πρόκειται για την δεύτερη, μετά πιο πρόσφατο και ενημερωμένη έκδοση, η πρώτη έγινε το 1913 στο Παρίσι. Ο συγγραφέας του βιβλίου είναι ο Νεφέλιος Βάμβα. Ο σκοπός του βιβλίου είναι εκπαιδευτικός, αφού στόχος του είναι να γνωρίσουν οι αναγνώστες την ιστορία της ρητορικής. Το βιβλίο χωρίζεται σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος πραγματεύεται θέματα που αφορούν την Λογική, ενώ το δεύτερο μέρος αναφέρεται στις μεθόδους σίτησης σύμφωνα με τον Εμμανουήλ Μάνινα, καθώς πληροφορίες για διάφορους ασπασμούς της ρητορικής αρχαίων συγγραφέων. Επιπλέον, στην αρχή του βιβλίου υπάρχουν φωνητικά η αόριστα και η υπερφώνησις του αναγνώστη για την παροχή του και τους προηγούμενους του. Αναφέρει ο Νεφέλιος Βάμβα πως όλες οι τέχνες δημιουργήθηκαν και τελειοποιήθηκαν στην αρχαία Ελλάδα. Για αυτό την λέξη χρησιμοποιεί πολλά παραδείγματα και αναλύσεις από τον Ομηρό, τον Αριστοτέλη, τον Ισοκράτη, τον Πλάτωνα κ.ά.

Τα πρόσωπα του βιβλίου

33. Δευτεροβάθμια
εκπαίδευση

1^ο

Ο Πόντον εν
κειμήλιον

1^ο ΕΠΑΛ Ασπροπύργου

Γιωτοπούλου Γεωργία
Βολοβότσης Γεώργιος
Κουτσουδάκη Μαρία
Σπηλίδης Κωνσταντίνος
Τρίγγος Γεώργιος

14(A,B)

Ἁγία Σοφία τῆς Κλεισοῦρας

Ἡ Ἁγία Σοφία τῆς Κλεισοῦρας, ἡ Γερóντισσα Σοφία Χοτοκουρίδου (το γένος Ἀμανατίου Σαουλίδου) γεννήθηκε το 1883 στο χωριό Σαρή Ποπά τῆς ἐπαρχίας Ἀρδάσης, τοῦ Νόμου Τραπεζούντας.
Το 1907 παντρεύτηκε τον Ἰορδάνη Χοτοκουρίδη καὶ το 1910 απέκτησαν ἓνα τέκνο. Το 1912 το παιδί πέθανε καὶ δύο χρόνια ἀργότερα οἱ Τούρκοι πήραν τον ἄντρα τῆς, στα τάγματα ἐργασίας, ὅπου καὶ μάλλον ἀπέβησε. Ἐτσι, ἡ νεαρή χήρα Σοφία, το 1916, κατέφυγε στα βουνά, ὅπου ζούσε ἀσκητικά με μεγάλη νηστεία.
Στὴν Ελλάδα, τόπος ἀσκήσεως τῆς υπῆρξε ἡ Ἱερά Μονή τῆς Κλεισοῦρας. Το ὄνομα τῆς γνωστότατο σε ὅλη τὴν περιοχὴ τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας. Ἡ Γερóντισσα Σοφία Χοτοκουρίδου ἀσκήτευσε στὴ Μονὴ του Γενεθλίου τῆς Θεοτόκου, τα χρόνια που δεν υπῆρχε μοναστικὴ ἀδελφότητα καὶ οργανωμένη κοινοβιακὴ ζωὴ.
Ἡ Οσία Σοφία, ἡ «ἀσκήτισσα τῆς Παναγίας» ὅπως ἀποκαλεῖται, εικομήθη ἐν Κορίνθῳ στὶς 6 Μαΐου 1974 μ.Χ.

Ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία τὴν ἐνέταξε το 2011 μ.Χ. στὶς ἀγιολογικὲς δέλτους τῆς καὶ τὴν 1η Ἰουλίου 2012 μ.Χ., ἔγινε ἡ ἐπίσημη ἀνακήρυξή τῆς ἀπὸ τον Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη στὴν Καστοριά.

ΠΟΝΤΙΩΝ ΜΝΗΜΕΙΑ

See what is in ΠΟΝΤΙΟΣ ΚΑΙ ΒΑΛΤΑΡΟΣ | 1 hour ago

**Δήμος Ελευθέριο – Κορδελιό,
Ν. Θεσσαλονίκης**
Εδώ ζουν πολλοί Πόντιοι.
Μνημείο Γενοκτονίας Ποντιακού
Ελληνισμού
Στην μπροστινή όψη,
μια μάνα Πόντια που κρατάει στην
αγκαλιά της το μικρό παιδί της.
Γλύπτης: Γιώργος Κικώτης

ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΔΙΑΛΕΚΤΟΣ

See what is in ΠΟΝΤΙΑΚΗ ΔΙΑΛΕΚΤΟΣ | 1 hour ago

Στας δεξιότητες στην **Επίσημη Ελληνική Γλώσσα**

Παρατηρείται η κατάληξη -ελλήκτος, που μετέπειτα στη βυζαντινική Μικρά Ασία από τους αλληλοφονικούς κατακλούς του Γύζγου Πόντου και συγκεκριμένα του ανατολικού τμήματος της μικρασιατικής παροικίας. Η ποικιλία διαλέκτων έχει τις ρίζες της στην ελληνιστική κοινή. Η διαμόρφωσή της χρονολογείται ήδη από τον 7ο π. του 6ου αιώνα π.Χ. στο 19ο αιώνα δεν έχουμε καθόλου γραπτό κείμενο για τη διάλεκτο αυτή, με αποτέλεσμα να μην μπορούμε να αναφέρομαστε με σιβήλο το στάδιο και τις λεπτομέρειες της εξέλιξής της. Η ποικιλία αποτελεί τους κώδικα προφορικής παράδοσης, των οποίων οι ομάδες των ανθρώπων «καθαρά» ή «καθαρά». Η καταγωγή διαλεκτικών κειμένων δεν αρέσει παρά στα τέλη του 19^{ου} αιώνα και γίνεται συστηματικότερη από το 1928 και ύστερ με την ίδρυση του Αρχαίου Πόντου στην Ελλάδα. Παραθέτω κάποιες στροφές και λέξεις που βρέθη κατά την έρευνά μου.

Βεβαίως της ποικιλίας διαλέκτων:

1. **ΑΜΟΝ ΑΛΕΙΤΟΣ**
Στην κλίση (προσπικακή).
Για προσέγγιση.
2. **ΚΡΟΥΪ ΤΟ ΧΕΡΗ Μ' ΣΟ ΒΑΓΓΕΛΕΝ**
Κρατάει το χέρι μου στο θαγγέλι.
Ομιλείται στο Ευαγγέλιο.
3. **ΕΠΑΙΡΕΝ ΑΝΗΜΟΝ Η ΤΕΠΕ ΑΤ'**
Γέμει μετ'αίτη η κορυφή του.
Για το ελάφι από θάλασσα.
4. **ΚΡΟΥΕΙ ΚΑΛΟΝ ΤΟΣΑΡ**
Κρατάει καλό το δούλο.
Για το ελάφι από θάλασσα.
5. **ΛΕΛΕΥΟ ΣΕ**
Πρόκειται για μια ομάδα που αφορά τον λόγος συναισθημάτων. Η Ποντιακή έκφραση «λελέω σε» ή «λελέω σε» σημαίνει «να σε φερώνω» – «σε λατρεύω».

	ΠΟΙΗΜΑΤΑ	ΒΡΑΒΕΙΟ	Τίτλος	ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ	ΜΑΘΗΤΕΣ
35.	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση (δημοτικά)	1 ^ο	Ποντιακοί χοροί	Ιδιωτικό Δημ. Σχολείο Ι. Πολυχρονάκου Σπάρτης	Ιωάννα Πολυχρονάκου Ελένη Καμπέρη	Έρικα Αρβανίτη Σταύρη Πολίτη Αικατερίνη Παυλάκου

Ποντιακοί Χοροί

Με κορμιά να πάλλονται σε βήματα χορού
Σφικτά πιασμένοι από τα χέρια
Στέλνουμε μηνύματα να φτάσουν ως τα αστέρια
Στολισμένοι στη σειρά και ομορφοστολισμένοι
με τις στολές τις μαύρες και αρματωμένοι
χορεύουμε με πάθος και αγάπη
τους χορούς της χαμένης Πατρίδας
έχοντας στο βλέμμα το φως της ελπίδας.

Ο χαμένος ήλιος

Κάποτε πετούσαν περιστέρια

Κάποτε υπήρχε σε κάθε σπίτι μια ελιά

Κάποτε υπήρχε μια ηλιόλουστη σημαία

Το φεγγάρι κάλυψε τον ήλιο

Και στο 'δαφος ξεπρόβαλλε κόκκινη φωτιά

Ο αέρας δεν ήταν όπως πριν

Μύριζε κραυγές και πυροβολισμούς

Ο χάρος γυρνούσε σε κάθε δρόμο

Δεν φορούσε μαύρα

Ήταν ο κυνηγός που έψαχνε το θήραμά του

Ψυχές Ελλήνων, Φως, του Πόντου

Φως γαλαζόλευκον αναδύεται
απ' τα κύματα και τους αφρούς της θαλάσσης του Πόντου
Ιλαρόν Φως, αναγεννάται,
ως αύρα, απ' τον γαλάζιο αιθέρα και τη μάνα ελληνική γη
τη Νικόπολη, την Κερασούντα, την Αργυρούπολη, τα Πλάτανα, την Οινόη
σκιαγραφώντας ένδοξες μορφές, απλές, ευγενείς, ηρωικές,
που σκάλισαν το είναι τους στο κατάλευκο μάρμαρο
και πότισαν με τον ιδρώτα και το αίμα τους κάμπους και τα βουνά
της Αμισού, της Τραπεζούντας, της Σινώπης ...

38. Δευτεροβάθμια
εκπαίδευση

3^ο

Με έμπνευση από
τον Γ. Σεφέρη: 16
χαϊκού για την
λεβέντικη
Ποντιακή ψυχή

1^ο ΕΠΑΛ Υμηττού Αττικής

Πετσιμέρη Ειρήνη
Γεωργοπούλου Αικατερίνη

11(A1)

**Με έμπνευση από τον Γιώργο Σεφέρη:
16 χαϊκού για την λεβέντικη Ποντιακή ψυχή**

Ερίσα Γκούγκου, Γεωργία Λότση

Θάνατοι σκληροί,
Παναγία Σουμελά
η πικραμένη.

Ματιά θλιμμένα,
θανάτο αντικρίζουν
παιδιά του Πόντου.

Μαρία Αναστασίου

Η δυστυχία
κυλάει στο αίμα τους,
άγνωστο αύριο

Κόκκινο φθαρμένο φόρεμα

Μη μιλάς.

Κανείς δεν σώθηκε ψιθυρίζοντας τραγούδι.

Φόβος που μάζεψε την κάθε σπιθαμή σου,

γυναίκα ανυπόμονη,

η ζωή έκλεψε κάθε σου λάμψη.

Κοίταξες με ευλάβεια, κόρη αλλοπαρμένη.

“Λελεύω|σε μικρή μου, μνήμη σου αιώνια αυτή η γκρίζα μέρα.”

Μπροστά στα μάτια σου,

θάλασσα ξένων άξενων,

με μια κίνηση στον ξύπνιο, εφιάλτης.

Πόνος τυλίγεται και σφίγγει την καρδιά σου.

Χτυπιέσαι ανέλπιστα, ταράζεσαι, ουρλιάζεις.

Θες μες το χρόνο να χαθείς.

Πάλι με ανάμνηση που ορθώνεται μπροστά σου.

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ	ΒΡΑΒΕΙΟ	Τίτλος	ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ	ΜΑΘΗΤΕΣ	
40.	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	1 ^ο	Οι ρίζες μας	Ιδιωτικό Δημ. Σχολείο Ι. Πολυχρονάκου Σπάρτης	Ιωάννα Πολυχρονάκου Ελένη Καμπέρη Λαμπρινή Βαζένιου	Ιωάννα Κρικέλλα

Οι ρίζες μας

Στο δωμάτιο της γιαγιάς μου δίπλα στο εικονοστάσι είναι ένα μικρό καδράκι που δείχνει ένα σπίτι παλιό αρχοντικό κοντά σε μια παραλία. Είναι το σπίτι της γιαγιάς, της γιαγιάς μου στον Πόντο, στην Τραπεζούντα.

Είναι ένα τριώροφο αρχοντόσπιτο με μπαλκόνια μαρμάρινα και με γύψινες διακοσμήσεις μπροστά σε μία παραλιακή λεωφόρο.

Έχω μια συγκινητική εικόνα στο μυαλό μου. Τη γιαγιά μου να ανάβει το καντηλάκι στο εικονοστάσι και μετά να λιβανίζει το καδράκι. Και ύστερα να μονολογεί... «Τι να χει απογίνει το αρχοντικό της γιαγιάς... Ποιος κατοικεί τώρα εκεί;... Υπάρχει άραγε ακόμα...»

Μια μέρα ρώτησα τη γιαγιά να μου πει γι αυτό το σπίτι.

- Εγώ παιδί μου δεν το γνώρισα αυτό το σπίτι. Δεν το είδα ποτέ παρά μόνο σε φωτογραφίες. Όμως έχω ακούσει τόσες ιστορίες γι αυτό. Η γιαγιά ήταν από πολύ πλούσια οικογένεια. Ο παππούς έκανε εμπόριο σιταριού στην Οντέσσα. Και τι δεν έζησαν σε αυτό το σπίτι.... Γιορτές – δεξιώσεις – επίσημες συναντήσεις – τραπεζόματα.

41.	Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	1 ^ο	Η κούκλα-Το νινόπον	Ε.Ε.Ε.ΕΚ. Αγίου Νικολάου Λασιθίου Κρήτης & Γυμνάσιο Νεάπολης Λασιθίου & Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. Νάουσας	Ε.Ε.Ε.ΕΚ. Αγίου Νικολάου Λασιθίου Κρήτης Μαυροειδής Γιώργος Οικονόμου Αγορίτσα Γυμνάσιο Νεάπολης Λασιθίου Γαλανάκη Αικατερίνη Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. Νάουσας Παυλίδου Όλγα Φραγγοπούλου Σμαρώ	6 6 2
-----	-----------------------------	----------------	------------------------	---	--	-----------------------------

Η κούκλα - Το νινόπον

Το χωριό μου ήταν ορεινό και κανένας δεν μπορούσε να προβλέψει εύκολα τον καιρό. Μόνο ο γαλανός ουρανός μαρτυρούσε πως η άνοιξη δεν αργούσε. Οι μέρες γίνονταν όλο και πιο γλυκές, ο χειμώνας τέλειωσε και τα πρώτα λουλούδια της χρονιάς ξετυλούσαν από το βαθύ χειμωνιάτικο ύπνο. Κανένας μας όμως, δεν μπορούσε να φανταστεί πως αυτή η άνοιξη δε θα ήταν πράσινη με πολύχρωμα αγριολούλουδα, αλλά μαύρη και θα κουβαλούσε μαζί της θάνατο! Ήταν πρωί, τότε στα μεγάλα γεγονότα του 1922, που ο ήλιος είχε ανέβει κάμποσο και η πρωινή πάχνη διαλυόταν από τη ζεστασιά του. Τίποτα δεν προμηνούσε το κακό που σε λίγες ώρες θα ξεκινούσε.

Εκείνο το όμορφο πρωινό, οι «**δυνατοί**» αφέντες της χώρας μός διέταξαν να αφήσουμε τα χωματιά μας. Μας μήνυσαν να φύγουμε και να πάμε σε άλλους τόπους, μακρινούς και άγνωστους. Γιατί; Πού; Πώς; Με ποιον τρόπο και ποιο μέσο; Χιλιάδες ερωτήματα πλανούνταν στο

αέρα, χωρίς απάντηση από κανέναν. Η μόνη απάντηση ήταν: «**Ξεριζωθείτε**. Φύγετε μακριά, αλλιώς φωτιά και θάνατος!»

Μεγάλος θρήνος σηκώθηκε μέσα στο χωριό. Γυναίκες μάζευαν να πάρουν μαζί τους ό,τι μπορούσαν να κουβαλήσουν. Πρώτο τους μέλημα, το εικόνισμα με τα βλογημένα στέφανα του γάμου τους, ύστερα τα ρούχα, τα κοσμήματα, τα προκιά... Άντρες έκρυβαν στον κόρφο τους όπλα και μαχαίρια. Παιδιά σαστισμένα έκλαιγαν χωρίς να μπορούν να καταλάβουν τον λόγο. Και έπειτα, όλοι μαζί πηγαίνανε στα χωράφια τους, στον μόχθο τους, αποχαιρετούσαν τα σπαρτιά και τα ζώα τους.

Οι ηλικιωμένοι, πήγαιναν στα νεκροταφεία, αγκάλιαζαν τους τάφους των γονιών τους και μοιρολογούσαν. «Εδώ θέλουμε

«ΜΝΗΜΕΣ ΧΑΡΑΓΜΕΝΕΣ ΣΕ ΕΝΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ»

Όταν ο δείκτης του ρολογιού μετακινήθηκε, η ώρα πήγε εννιά και η μητέρα ανέβηκε να ξυπνήσει την κόρη της, την Άννα. Εκείνη ετοιμάστηκε και κατέβηκε κάτω για να πάει στην εκκλησία με τα πόδια μαζί με την οικογένειά της. Ήξερε ότι αυτή η μέρα θα ήταν η τελευταία που θα έβλεπε τα παλιά σπίτια της κυρίας Σιμέλας, της κυρίας που της είχε φερθεί με τόση καλοσύνη και στοργικότητα. Αυτή η κυρία είχε φύγει, είχε χαθεί για πάντα και ποτέ ξανά δεν θα μπορούσε να μιλήσει μαζί της. Όλοι την θεωρούσαν τρελή καθώς το μίσος που έτρεφε για τους Τούρκους ξεπερνούσε κάθε άλλο μίσος. Όμως παρόλο που είχε φύγει από την ζωή καθώς είχε γεράσει πολύ ποτέ δεν θα ξεχνούσε αυτά που της είχε πει:

« Να πας στη σοφίτα να πάρεις το πιο κατεστραμμένο βιβλίο και εκεί θα καταλάβεις αυτά που δεν κατάλαβε κανένας!»

Έτσι με το που έφυγαν από την εκκλησία εκείνη είπε στους γονείς της ότι ήθελε να πάει για μια τελευταία φορά στο σπίτι της κυρίας Σιμέλας. Με το που έφτασε στην σοφίτα, πήγε στην ακατάστατη βιβλιοθήκη όπου εκεί τα περισσότερα βιβλία ήταν σε κακή κατάσταση αλλά αυτό που ήταν στη χειρότερη ήταν ένα σκονισμένο μαύρο μεγάλο τετράδιο. Ποτέ δεν είχε δει πιο παλιό βιβλίο. Το άνοιξε και άρχισε να διαβάζει από μέσα της:

Θεσσαλονίκη 23-11-1928,

Αγαπητό ημερολόγιο,

Έχουμε περάσει πέντε χρόνια από όταν ήρθαμε στην Μακεδονία. Σήμερα έχουμε φτάσει, έχουμε εγκατασταθεί και ζούμε εδώ σαν μια κανονική διευρυμένη οικογένεια. Τις περισσότερες φορές όμως αναρωτιέμαι πως φτάσαμε εδώ και σωθήκαμε από την φωτιά και το μαχαίρι των Τούρκων παίρνοντας μαζί μας λίγα λεφτά και χρυσαφικά και της εικόνας της Παναγίας. Πώς δεν καίκαμε στο Πόντο μαζί με τον αδερφό μου και με τον άντρα μου! Σαν χθες θυμάμαι τις αποπνικτικές φλόγες. Ακόμα δεν μπορώ να ξεχάσω τις τραγικές εικόνες που έχουν αποτυπωθεί μέσα στο μυαλό μου. Σαν χθες θυμάμαι τις φωνές των ανθρώπων που ούρλιαζαν μαζί με τους γείτονες μας και με το μωρό τους που έκλαιγε καθώς καιγότανε. Το θυμάμαι και ανατριχιάζω! Ακόμα κατηγορώ τον εαυτό μου που δεν κατάφερα να πάρω και τα δύο μωρά των γειτόνων στα χέρια μου. Πήρα μόνο το ένα, καθώς άκουγα τις φωνές της αδερφής μου να μου λέει να θιαστώ, γιατί δεν θα προλάβουμε να φτάσουμε εγκαίρως στο λιμάνι. Νιώθω πολύ ευγνώμων στον Θεό που με αξίωσε να ζήσω λίγο ακόμα και να χαρώ το εγγονάκι μου, την κόρη μου και τον γαμπρό μου αλλά και το ένα παιδί των γειτόνων μας που υποσχέθηκα πως θα το μεγαλώνω σαν δικό μου. Παρόλο που όλη μας η περιουσία καταστράφηκε και όλες οι αναμνήσεις των προηγούμενων γενιών μας κήκαν και έσθησαν μαζί με τα ημερολόγια τους και όλο το σπίτι μας, οι δικές μου δεν έχουνε σβήσει ακόμα και ούτε πρόκειται... Θέλω να τις μοιραστώ με τα παιδιά μου, να ξέρουν την ιστορία μας. Να είναι υπερήφανοι, αν και το μόνο που καταφέραμε να σώσουμε είναι η θάρκα μας, με την οποία φύγαμε και την Παναγία για να μας φυλάει και να μας προστατεύει. Δεν σταματήσαμε να παλεύουμε και να προσπαθούμε να ανταπεξέλθουμε, ώστε να ξαναφτιάξουμε μια ζωή όπως είχαμε και εκεί, αν και ξέρω ότι κανένας άλλος τόπος δεν μπορεί να συγκριθεί με την πατρίδα μας, τον Πόντο.

Όταν τελείωσε να διαβάζει αυτήν την σελίδα είχε πλέον ανατριχιάσει, αλλά θέλοντας να μάθει περισσότερα για την οικογένεια της κυρία Σιμέλας, ξεφύλλισε κάποιες σελίδες και ξανάρχισε να διαβάζει μια τυχαία.

Θεσσαλονίκη 14-12-1934,

Μια 19^η Μαΐου της λύρας

Πλησίαζε η 19^η Μαΐου. Οι προετοιμασίες στον Πολιτιστικό Σύλλογο για τον φετινό εορτασμό μνήμης ήταν πυρετώδεις. Από το τμήμα των χορών διόρθωναν τις τελευταίες λεπτομέρειες των στολών, οι χορευτές και οι μουσικοί έκαναν τις τελικές πρόβες, οι κυρίες έστελναν τις προσκλήσεις, οι διοργανωτές συντόνιζαν τα επιμέρους τμήματα της εκδήλωσης.

Ο Κυριάκος, ένας μελαχρινός δεκαεξάχρονος, προσπαθούσε να τελειοποιήσει το κομμάτι του. Το είχε μάθει από μέρες αλλά ήθελε να το αποδώσει με ψυχή, ήθελε να απογειώσει το ακροατήριό του. Ήταν το νέο αστέρι του μουσικού τμήματος, όλοι τον θεωρούσαν τον νέο δεξιοτέχνη της λύρας. Χρόνια μαθητευόμενος στο μουσικό τμήμα δεν είχε κανέναν λόγο να ανησυχεί, παρ' όλο που αυτή θα ήταν η πρώτη φορά που θα παρουσίαζε μόνος του ένα μουσικό κομμάτι. Το ότι ήταν ο καλύτερος στο παίξιμο της λύρας απ' όλους τους νέους μέσα στον Σύλλογο, δεν τον απάλλαζε εντελώς από το άγχος.

Μετά τις πρόβες, ο Πρόεδρος του Συλλόγου τον φώναξε στο γραφείο του.

-Κυριάκο, μπορείς να έρθεις λίγο μέσα; Κάτι σε θέλω, του είπε σιγανά.

-Μάλιστα κύριε Πρόεδρε, αποκρίθηκε ο νέος με ευγένεια.

Όταν πήγε στο γραφείο, ο Πρόεδρος, ένας ασπρομάλλης εξηντάρης, έκλεισε την πόρτα και έβαλε τον νέο να καθήσει.

- Άλκησις Πουλοπούλου**, Στέλεχος Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης και Ψηφιακών Μέσων του ΥΠΑΙΘ
- Ευάγγελος Δρακονταειδής**, Στέλεχος Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης και Ψηφιακών Μέσων του ΥΠΑΙΘ
- Σαμολαδάς Ιωάννης**, Προϊστάμενος Τμήματος Πληροφορικής Διεύθυνσης Π.Ε. Σερρών
- Καραθανάση Μαρία**, Φιλολόγος
- Γεωργιάδου Κατερίνα**, Φιλολόγος
- Γκόσιος Ιωάννης**, Μουσικός/εκπαιδευτικός
- Δημητροπούλου Μαρία**, Εικαστικός
- Πούλιος Ιωάννης**, Υπεύθυνος Σχολικών Δραστηριοτήτων ΠΕ Σερρών

Τα **κριτήρια αξιολόγησης** των μαθητικών έργων αφορούσαν:

- στη συνάφεια των μαθητικών δημιουργιών με το θέμα του διαγωνισμού
- στην αρτιότητα των μαθητικών έργων
- στα μηνύματα των δημιουργιών
- στην πρωτοτυπία
- στην τήρηση των ειδικών όρων της προκήρυξης του διαγωνισμού
- στη συμμετοχή των μαθητών
- στην ποιότητα του υποβληθέντος έργου: εικαστική (για τα εικαστικά έργα) ή φιλολογική (για τα λογοτεχνικά έργα) ή οπτικοακουστική (για τις ταινίες, τις μουσικές συνθέσεις και τις ψηφιακές δημιουργίες)

Ως προς τον διαγωνισμό (2020-2021), παραθέτουμε και ορισμένα αριθμητικά στοιχεία:

- 91 σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, γενικής και ειδικής αγωγής

- Από Ελλάδα, Κύπρο και Ομογένεια (Αυστραλία)
- 6.000 περίπου μαθητές
- 260 εκπαιδευτικοί
- 740 μαθητικές δημιουργίες